

Factsheet verkrijgen medische verklaring voor aanvraag rechterlijke machtiging

22 juli 2025

Samenvatting

Het CIZ vraagt voor de aanvraag rechterlijke machtiging om een medische verklaring van een onafhankelijke ter zake kundige arts die de cliënt kort van tevoren heeft onderzocht. Deze arts mag het afgelopen jaar geen zorg aan de cliënt hebben verleend en moet onafhankelijk zijn. De medische verklaring wordt indien mogelijk meegestuurd met de aanvraag voor de rechterlijke machtiging. Als er nog geen medische verklaring is afgegeven, kan deze binnen 2 weken worden nagestuurd naar het CIZ. Het is belangrijk dat de medische verklaring zo snel mogelijk beschikbaar is omdat het CIZ het verzoek om een rechterlijke machtiging bij de rechter alleen kan indienen als er een medische verklaring is. De medische verklaring bevat noodzakelijke informatie over de gezondheid, het verzet en de noodzaak tot opname van de cliënt. De rechter heeft die informatie nodig om te kunnen beoordelen of hij een rechterlijke machtiging kan afgeven.

Een arts vinden die een medische verklaring kan afgeven

Als de zorgaanbieder de rechterlijke machtiging aanvraagt, zal deze zorgaanbieder voor een medische verklaring zorgen.

Als u vertegenwoordiger, partner of familie bent en de rechterlijke machtiging aanvraagt, kunt u voor het aanvragen van de medische verklaring terecht bij de zorgverlener van de cliënt. Dit is bijvoorbeeld de casemanager dementie, een specialist ouderengeneeskunde of een arts verstandelijk gehandicapten. Deze zorgverlener kan een onafhankelijke, ter zake kundige arts benaderen die de verklaring kan opstellen. Als er nog geen zorgverlener bij de cliënt is betrokken, kunt u zelf een zorgverlener benaderen en vragen om een medische verklaring af te geven of om door te verwijzen naar een onafhankelijke ter zake kundige arts die hiervoor kan zorgen.

Medische verklaring

Dit is een verklaring waaruit blijkt dat degene voor wie de aanvraag is, voldoet aan de voorwaarden voor een onvrijwillige opname van de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten (Wzd). Dat betekent dat het gedrag van de cliënt als gevolg van een psychogeriatrische aandoening (zoals dementie) of een verstandelijke beperking of als gevolg van een daarmee gepaard gaande psychische stoornis of een combinatie daarvan leidt tot ernstig nadeel. Ernstig nadeel is bijvoorbeeld dat de cliënt niet meer voor zichzelf kan zorgen en zichzelf verwaarloost. De opname in een zorginstelling moet noodzakelijk en geschikt zijn om het ernstig nadeel te voorkomen of af te wenden en zijn er geen minder ingrijpende mogelijkheden. Tot slot moet uit de medische verklaring blijken dat de cliënt zich tegen een opname in een zorginstelling verzet en waaruit het verzet blijkt.

De medische verklaring moet recent zijn afgegeven door een onafhankelijke en ter zake kundige arts. De arts moet de cliënt met het oog op de machtiging kort van tevoren onderzoeken.

Onafhankelijke ter zake kundige arts

Voor de Wet zorg en dwang is een "ter zake kundige arts" bijvoorbeeld een specialist ouderengeneeskunde of een psychiater als uw naaste dementie heeft. Als uw naaste een verstandelijke beperking heeft, kan dit een arts verstandelijk gehandicapten zijn of een psychiater. De arts die de medische verklaring afgeeft mag ten minste één jaar geen zorg aan de cliënt verleend hebben. De arts komt zelfstandig tot de beoordeling. De zorgaanbieder mag de arts geen aanwijzingen geven als het om de medische verklaring gaat.

Op de website van het CIZ kan de arts binnenkort een formulier voor het opstellen van de medische verklaring vinden. Tot die tijd is het formulier [hier](#) te vinden.

Vergoeding

Artsen die een medische verklaring opstellen kunnen deze werkzaamheden declareren, zowel in de Wlz als de Zvw. Hoe dit in zijn werk gaat legt de NZa uit: [Hoe declareer ik een medische verklaring in het kader van de Wet zorg en dwang in de Wlz en de Zvw? | Nederlandse Zorgautoriteit \(nza.nl\)](#).

Vragen?

Heeft u nog vragen naar aanleiding hiervan, dan kunt u bellen met het team Wzd op telefoonnummer 088 – 789 3000 of mailen naar Wzd@ciz.nl.

Centrum indicatiestelling zorg

CIZ

Orteliuslaan 1000

3528 BD Utrecht

Postbus 2690

3500 GR Utrecht

T: 088 789 1000

F: 088 789 1011

E: info@ciz.nl

www.ciz.nl